

Београдска прича

Што се смејем? Па како да се не смејем када ми постављате неумесна питања? Какав одговор очекујете од лика који седи сам на клупи, на сред Калемегдана, хладног тмурног јесењег дана? Како могу да кажем да га обожавам када ми није донео ништа сем бола и патње? И која места највише волим? Мислите ли на она где ми је рекла како ме вара, или на оно, када је рекла да ме заувек оставља? Или можда баш ово место, где сам је први пут пољубио... Ово место на коме се никада нисам осећао живље и срећније, а сада седим као пропалица покушавајући да вратим бар делић те среће... Ах, баш смо били срећни. Када се само сетим... Глупи, али срећни. Мислим, ко још нормалан претрчава Славију у три ујутру! Када смо улетали у бусеве, троле, свеједно, само да не бисмо били на хладноћи и киши. Када смо се забадали у пролазе на Калишу, плашили људе. Онако, искакали, па бежали што нас брже ноге носе. Када смо цели, боговетни, дан провели на њеном сплаву на Ади, седели на старим даскама које су шкрипале, што од наших корака, што под налетима таласа. Ноге су нам биле потопљене у воду. Сатима смо млатарали њима и смејали се, запажали како чудно изледају у води. Били бисмо тамо све док сунце не би кренуло да залази за дрвеће, док кроз не порумени небо. Она би се обично наслонила на мене, спустила главу на моје раме, причала о лепоти заласка, запажала како је тај тренутак савршен, да га треба таквог сачувати, без обзира на све. Не волим га. Ни један његов део није драг мојој души. Заправо, ово је најгоре место на свету.

Бесно сам устао са клупе и отишао од репортера. Шта је мене брига за овај град?! Дошао сам до каменог бедема и сео. Поглед је био најбољи. Гледао је на ушће двеју река. То њихово величанствено спајање, изнова и изнова, у сутону. За тај поглед је заиста вредело живети. Можда је то и било једино добро у овом граду. Место спокојно, мир и хармонија, савршен спој великих вода, природе и хладноће камена. Колко је пута само био срушен, па опет изграђен. Додирнуо сам камен и могао сам да осетим хладноћу која се пружала целим тим бедемом. Неко је, ипак, бринуо за тај град. Али зашто? Град се није бринуо о свима. Ено, тамо у даљини, може се видети групица бескућника како покушава да се угреје на слабој ватри. Они нису бирали такав живот. Чак ни ови пси, луталице, ниси хтели такав живот. Њих су избацили власници јер нису могли да се брину и о њима. А ко је крив за то? Треба ли да гледамо наше пензионере који стоје од осам ујутру по аутобуским станицама и чекују бесплатне новине. Од пензија не могу себи да приуште најосновније, а камо ли луксуз: новине. Човек постаје тако усамљен. Хм, усамљен. Иронија! Бити усамљен у граду са скоро два милиона становника. А могу да се кладим да је бар половина људи усамљена.

Ноћ је већ одавно пала и дунавским кејом су почеле да се пале светиљке. Дрвене клупице су биле празне. Сећам се када смо нас двоје излазили ноћу. Шетали бисмо се овуда и посматрали звездано небо. Седели смо на клупицама и причали о далеким световима, скривеним од нас, у унутрашњости универзума. Сео сам на једну клупу и погледао у небо. Нису се виделе звезде. Облачан јесењи дан. Сада ми се чине глупе те приче о бесконачностима. Не треба човеку нешто бесконачно, он може да буде задовољан и са нечим малим, нечим што готово тежи нули. Одједном, тишину је прекинула бука. Добро ми је била позната. Цело лето сам је трпео. Сада је већ неподношљива. Та одвратна музика за замајавање широких народних маса. Група девојка обучених у мини хаљине, на штиклама, долазиле су из тог правца. Њихове сабласне прилике су се лелујале. Пијане су. Наравно, шта би друго могло да буде када су се враћале са сплавова? А најстрашније је то што је град по томе познат. Најбоље журке, најживљи народ, алкохол, дрога, сех. Све то је овај град! Пролазиле су поред мене и могао сам јасно да им видим лица. Све су биле тешко нашминкане. Том шминком и тим лажним осмехом никога нису заварале. Оне су још једна групица усамљених, тужних и несрећних људи из овог града. Ни једна од њих нема више од тридесет година, а последња нада за срећу су им оваква места. Зашто су направљена? Да би усамљени људи могли да дођу, да створе илузију да ниси усамљени, јер ко би могао да буде усамљен у гомили непознатих људи. Алкохолом доказују своју срећу. То су људи који одржавају овај град живим. И како човек да живи на оваквом ,одвратном , месту. Нисам могао да седим и да их гледам јер ништа нисам могао да урадим да то променим. Ја сам само појединац и ја ништа не могу да променим. Појединац не може. Не интересују ме приче да твој глас нешто значи, јер не значи. Свеједно ти је да ли си гласао или ниси. Увек си крив за оно што ти се дешава. Када не гласаш и жалиш се на свет у коме живиш кажу ти :”Што ниси гласао да се промени, ако си незадовољан”. А опет, ако гласаш и победи онај за кога си гласао, а ништа не уради као што је рекао, ко ти је ту крив. Па ти! Што си гласао за преваранта! А увек су у игри неки преваранти. Не осуђујем их, да ја имам прилику и ја бих био преварант. Поштење и правичност се не исплате у земљи лажи и преваре. А у оваквој економској ситуацији треба да набавиш што више можеш, када можеш, јер је питање када ћеш следећи пут моћи. Плате ти смањују, пензионерски фондови слабе, камате су све веће. Заиста немаш чему да се радујеш. А замисли како је нама, деци? Ми из релативно сигурног дечијег света треба да уђемо у тај пакао, назван свакодневица. Страшна језа.

Како је могла да ме остави због оног, маторог?! Ја сам је волео, искрено, безгранично, несебично. Све сам могао да урадим за њу, све. Био сам јој дечко, друг и брат. Али њој то није било довољно. Њој је био потребан неко ко је имао стан, посао, новац. Није марила какав је. Хтела је само да се уда. Нисам могао да се помирим са тим да је једна таква девојка, лепа, паметна, једино била заинтересована за новац. А новац никоме није донео

срећу. Он је корен сваког зла. Она ће се за који месец удати, чим напуни осамнаест година. Удаће се за човека дупло старијег, ћелавог, ружног, са пуно пара. У почетку биће јој добро, имаће скоро све што пожели. Стан, ауто, одећу, накит. Родиће децу и своје време проводиће подижући их. Муж ће проводити бурне ноћи са љубавницом, или више њих. Она ће за све то знати. Праће његове беле кошуље умазане црвеним кармином. И ништа неће моћи да уради.

Где да оде? Треба храбрости, треба могућности. Мајка, децу не може да остави, не може ни да их поведе са собом. Више неће бити она девојка каква је била. Оштар зуб времена јој није наклоњен. Излаза нема. Тужан ће јој бити живот и ја је већ сада сажаљевам. Не знам шта би се десило са нама. Господњи путеви су чудни и ретко схватљиви, али ја сам је волео. Заправо, ја је и сада волим. Иако ме је ужасно повредила, ја је волим и не могу да живим без ње.

Зора је. Ускоро ће све да буде готово. Поглед са Бранковог моста био је прелеп. Гледао сам ка Ушћу. Савршено место у савршеном тренутку . Хтео сам да будем део тог савршенства. Бар једном да будем савршен. Да мој живот добије неки смисао. Бити део савршенства. Да. Саво, моћна, прелепа, узми ме у своје вале, носи ме са собом и нежно ме предај Дунаву када се спојиш са њим. Хајде да се заједно слијемо и одемо из ове луднице! Што даље!

“ Да ли се бојиш висине?”. Питање ми је дуго одјекивало у глави. Нисам био сигуран одакле је дошло, све док нисам осетио неки додир на рамену. Сигуран додир. Смирујући. Окренуо сам се и са моје леве стране девојка. Имала је дугу смећу косу коју је пустила слободно да лепрше на ветру. Смешила ми се. Поглед јој је био озбиљан и одлучан. И она је овде из истог разлога. “Не знам, никада не гледам доле ”, одговорио сам после неког времена. Осетио сам како ми глас подрхтава. “Па шта онда гледаш?”, упитала је насмејавши се. “Гледам Ушће. Тако је савршено.” “Заиста јесте”. “То је једино добро што постоји у овом граду”, наставио сам. “Није тако”, одговорила је. Погледао сам је запањено. “Да ли ти знаш какав је овај град?!” , бесно сам одговорио. “Ово је најтужније место на свету!” “А опет, толико људи је пресрећно што живи овде”. “Добро, али ово место је лоше по твоје здравље”. “Има две предивне реке , њихове обале, има Кошутњак и Аду за рекреацију, има Велико ратно острво за уживање и бег”. “Град је у распаду, фасада може да ти окрзне главу”. „А опет се толико тога гради и поправља. Он је бесмртан, баш као феникс! Увек лепши и бољи него пре!” “Мрзим овај град!”

“Не мрзиш град! Како можеш да мрзиш град?! Можеш да мрзиш особу!”

Изненада је све занемело. Остао сам без речи. Оно о чему сам причао деловало је некако глупо. Да ли сам заиста био бесан на град или на њу? “Да ли се ти бојиш висине?”, упитао сам је тихо можда помало и постиђено. “Да”. Поново је све занемело. “Зашто би

скакала ако се бојиш?" значајно сам је погледао. Она је све време гледала у реку која је монотono протицала испод моста. " Да бих свима олакшала муке. Ја више ту не припадам", несигурно је одговорила. "Одакле ти то?" Стајала је непомично наслоњена обема рукама на ограду моста. Гледала је сада далеко изнад реке и могао сам да видим како јој сузе очи. После дугог ћутања једна суза јој је склизнула низ божански бео образ и она је почела да прича. "Мајка ми се поново удала и добила дете, исто тако и отац је запловио у неке љубавне воде, а ја сам само подсетник за обоје на оно друго, на сву непријатност и мржњу коју осећају. Не могу да будем ни код једног ни код другог. Ја сам свуда вишак. Не припадам. И зато боље је да не постојим. Да никога не подсећам на грешке. Свима ћу скратити муке". "Никоме, тим потезом, нећеш скратити муке. Само ћеш створити нове. Нико неће моћи да буде срећан, најмање ти".

Стајали смо на мосту све док се сунце није дошуњало, онако , у тишини. Обоје смо гледали реку. Више није била тако савршена. Девојка са дугом браон косом , савршенство које сам тражио, поред мене је била. Можда то смешно звучи, она је била напаћена, али тиме и живља. Пружио сам јој руку. Гледала ме је пажљиво. Видео сам несигурност у њеним очима! Пружила ми је своју руку. Била је озбиљна, без осмеха. Њене прелепе очи, боје Саве, смејале су се. Осетио сам како ми се лице грчи у један мали осмех, док смо се кретали ка Старом граду. Да, ја волим овај град! Мој Београд!

Гледао сам град, исти онај град који гледам од дана када сам рођен. Слабе уличне лампе и под њима гомила очајних, усамљених људи у вечној журби и трци. Град који се непрестано мења. Све ми је било јасно. Човек бежи од мира и склада, неживог. Попут акробате, он хода по нити која се зове живот и покушава да одложи тренутак падања.

ТАМАРА РАДИВОЈЕВИЋ

Свршени матурант Математичке гимназије